

Geanonimiseerde versie

Vertaling

C-800/19 - 1

Zaak C-800/19

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

30 oktober 2019

Verwijzende rechter:

Sąd Apelacyjny w Warszawie (Polen)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

30 oktober 2019

Verzoekende partij:

SM

Verwerende partij:

Mittelbayerischer Verlag KG

[OMISSIS]

BESLISSING

30 oktober 2019

De Sąd Apelacyjny w Warszawie I Wydział Cywilny (rechter in tweede aanleg, bevoegd in burgerlijke zaken Warschau, Polen; hierna: „SA”) [OMISSIS]

[OMISSIS] [samenstelling]

heeft na de raadkamerbehandeling te Warschau op 30 oktober 2019

van de zaak betreffende de vordering van SM

tegen Mittelbayerischer Verlag KG, gevestigd te Regensburg

inzake de bescherming van persoonlijkheidsrechten

naar aanleiding van de klacht van verweerster

tegen de beslissing van de Sąd Okręgowy w Warszawie (rechter in eerste aanleg Warschau, Polen; hierna: „SO”) van 5 april 2019

[OMISSIS]

houdende weigering van de afwijzing van de vordering

beslist:

I. Het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen:

1. Moet artikel 7, punt 2, van verordening (EU) nr. 1215/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2012 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (PB 2012, L 351, blz. 1) aldus worden uitgelegd dat er een op het centrum van belangen gebaseerde rechterlijke bevoegdheid bestaat voor de vordering van een natuurlijke persoon tot bescherming van zijn persoonlijkheidsrechten, wanneer de publicatie op het internet waarvan wordt beweerd dat zij inbreuk op deze rechten maakt, geen [Or. 2] informatie bevat die rechtstreeks of onrechtstreeks betrekking heeft op deze specifieke natuurlijke persoon, maar informatie of beweringen bevat waarin wordt gesuggereerd dat de gemeenschap waartoe verzoeker behoort (in dit specifieke geval: zijn volk) wanpraktijken heeft begaan, hetgeen door verzoeker als een schending van zijn persoonlijkheidsrechten wordt opgevat?

2. Moet, in een zaak die betrekking heeft op de bescherming van materiële en immateriële persoonlijkheidsrechten tegen schendingen op het internet, bij de beoordeling van de bevoegdheidsgronden van artikel 7, punt 2, van verordening [OMISSIS] nr. 1215/2012 [OMISSIS], dat wil zeggen bij de beoordeling of de nationale rechterlijke instantie het gerecht is van de plaats waar het schadebrengende feit zich heeft voorgedaan of zich kan voordoen, rekening worden gehouden met omstandigheden als:

- het publiek tot hetwelk de inbreukmakende website in de eerste plaats gericht is,
- de taal waarin de website en de litigieuze publicatie zijn opgesteld,
- de periode dat de litigieuze online-informatie voor het betrokken publiek beschikbaar was,
- de individuele omstandigheden van verzoeker, zoals zijn lotgevallen in oorlogstijd en zijn huidige maatschappelijke activiteiten, die in de behandelde zaak worden ingeroepen als rechtvaardigingsgrond voor het bijzondere recht zich in rechte te verzetten tegen de verspreiding van beschuldigingen tegen de gemeenschap waartoe hij behoort?

[OMISSIS] [procedurele informatie]

[OMISSIS] [samenstelling]

[Or. 3]

[OMISSIS]

Motivering van de beslissing van 28 oktober 2019

[OMISSIS] [nadere informatie over partijen in de procedure]

[OMISSIS] [herhaling]

Voorwerp van het geding

1. Het geding heeft betrekking op een vordering die ertoe strekt verweerster te verplichten in een verklaring haar verontschuldigen aan te bieden aan verzoeker wegens een inbreuk op zijn persoonlijkheidsrechten als gevolg van het gebruik van de uitdrukking „Pools vernietigingskamp” op het internet, verweerster te verbieden de uitdrukkingen „Pools vernietigingskamp” en „Pools concentratiekamp” in om het even welke taal te verspreiden en hem te veroordelen tot betaling van een bedrag van 50 000 PLN aan de Polski Związek Byłych Więźniów Politycznych Hitlerowskich Więzień i Obozów Koncentracyjnych (Poolse vereniging van voormalige politieke gevangenen van de nationaalsocialistische gevangenissen en concentratiekampen; hierna: „Poolse vereniging van voormalige politieke gevangenen”).

Feiten en standpunten van partijen

2. Verzoeker SM is een Pools staatsburger die woonachtig is te Warschau en die tijdens de Tweede Wereldoorlog gedetineerde was in Auschwitz. Verzoeker zet zich ervoor in de maatschappelijke herinnering aan de slachtoffers van de misdaden van Hitler-Duitsland tegen de Polen in de periode van de Tweede Wereldoorlog levende te houden en neemt onder meer deel aan educatieve bijeenkomsten.
3. De verwerende vennootschap is gevestigd in Duitsland en geeft in het Duits een regionaal online-dagblad uit op het volgende adres: www.mittelbayerische.de. Dit dagblad is via het internet ook in andere landen, waaronder Polen, beschikbaar.
4. Op 15 april 2017 is op de website www.mittelbayerische.de een artikel met als titel „Ein Kämpfer und sein zweites Leben” gepubliceerd. Deze publicatie **[Or. 4]** maakt gewag van de oorlog en de lotgevallen van Israel Offman, een Joodse overlevende van de Holocaust die geboren is in Częstochowa (Polen), die in 1941 naar een getto is overgebracht, vervolgens de kampen van Bliżyn, Auschwitz-Birkenau, Sachsenhausen en Dachau heeft doorstaan, dwangarbeid in Leonberg en

Plattling heeft verricht en zich na de oorlog permanent in Duitsland heeft gevestigd. Het artikel begint met het verhaal hoe in 1961, toen het derde kind van Israel Offman geboren werd, een ambtenaar van de burgerlijke stand in Neder-Beieren heeft geweigerd de voornaam die de ouders voor het meisje hadden gekozen te registreren omdat deze te exotisch klonk en in het Duits niet kon worden uitgesproken. Het artikel preciseert dat de ouders hun dochter de voornaam „Faya” wilden geven omdat dit de voornaam was van de zus van Israel Offman, die, zoals vermeld in het originele artikel, „werd vermoord in het Poolse vernietigingskamp van Treblinka”.

5. Het is een onbetwist historisch feit dat het kamp in Treblinka een Duits nazivernietigingskamp was dat tijdens de Tweede Wereldoorlog is opgericht in het bezette Polen.
6. Volgens de verklaringen van verweerster, welke door verzoeker niet zijn betwist, was de oorspronkelijke uitdrukking „Pools vernietigingskamp van Treblinka” op 15 april 2017 slechts enkele uren op het internet te lezen, namelijk van 05.00 uur, toen heel het artikel op het internet werd gepubliceerd, tot ongeveer 13.40 uur, toen het bedoelde fragment na een e-mailinterventie van het Poolse consulaat in München is vervangen door de volgende bewoordingen: „door de nazi’s werd vermoord in het Duitse nazivernietigingskamp van Treblinka in het bezette Polen”. In een opmerking onder het artikel is daarom een korte verduidelijking opgenomen, waarin werd vermeld dat in de tekst oorspronkelijk de uitdrukking „Pools vernietigingskamp van Treblinka” werd gebruikt en dat deze formulering vervolgens is rechtgezet.
7. Bij zijn verzoekschrift heeft verzoeker een uitdraai van de reeds verbeterde versie van de litigieuze publicatie gevoegd. Verzoeker heeft in zijn verzoekschrift niet uiteengezet in welke omstandigheden hij kennis van de publicatie heeft gekregen. Er is geen antwoord gekomen op de beschikking van de SA waarin de vertegenwoordiger van verzoeker ertoe is opgeroepen de feiten van het verzoekschrift te verduidelijken en aan te geven of verzoeker de Duitse taal beheerst en wanneer (vóór of na de correctie van de litigieuze uitdrukking) en op welke wijze (rechtstreeks op het internet of op aangeven van derden) hij van de publicatie in kennis is gesteld.

Vorderingen van het verzoekschrift en standpunten van partijen

8. In deze situatie heeft verzoeker de SO op 27 november 2017 middels een verzoekschrift verzocht om bescherming van zijn persoonlijkheidsrechten, in het bijzonder zijn nationale identiteit en nationale waardigheid, door:

[Or. 5]

- verweerster te verbieden de uitdrukkingen „Pools vernietigingskamp” en „Pools concentratiekamp”, als aanduiding van de Duitse concentratiekampen op

het grondgebied van het bezette Polen gedurende de Tweede Wereldoorlog, in het Duits en in om het even welke andere taal te verspreiden;

- verweerster te verplichten op haar website een verklaring te publiceren met de in het verzoekschrift gepreciseerde inhoud, waarbij zij verzoeker haar verontschuldiging aanbiedt voor de aantasting van zijn persoonlijkheidsrechten als gevolg van de op 15 april 2017 verspreide online-publicatie, waarin werd gesuggereerd dat het vernietigingskamp in Treblinka werd opgericht en bewaakt door Poolse onderdanen;
 - verweerster te veroordelen tot betaling van een bedrag van 50 000 PLN aan de Poolse vereniging van voormalige politieke gevangenen.
9. Ter rechtvaardiging van de bevoegdheid van de Poolse rechter heeft verzoeker verwezen naar het arrest van het Hof in de gevoegde zaken eDate/Martinez (C-509/09 en C-161/10).
 10. Alvorens inhoudelijk op de zaak in te gaan, heeft de verwerende vennootschap verzocht om afwijzing van de vordering wegens onbevoegdheid van de Poolse rechterlijke instanties. Verweerster heeft beklemtoond dat, anders dan het geval was in de gevoegde zaken C-509/09 en C-161/10, het online-artikel dat tot de vordering van SM heeft geleid, niet rechtstreeks over verzoeker gaat. Verweerster verwijst ook naar het regionale profiel en de omvang van haar activiteiten, die gericht zijn op de Opper-Palts en die zich hoofdzakelijk toespitsen op regionaal nieuws, terwijl de positie „Duitsland en de wereld” in het websitemenu pas op de vierde plaats komt. Bovendien wijst zij erop dat de dienst alleen in het Duits wordt aangeboden.
 11. Verweerster verwijst naar overwegingen 15 en 16 van verordening nr. 1215/2012 en wijst op het vereiste van voorspelbaarheid van de bevoegdheid. Zij beweert dat, zij aangezien zij op lokaal niveau actief is en zij haar mededeling tot iemand anders dan verzoeker heeft gericht, de bevoegdheid van de Poolse rechterlijke instanties niet op objectieve wijze kon voorzien. Zij is van mening dat niet artikel 7, punt 2, maar artikel 4, lid 3, van verordening nr. 1215/2012 op deze zaak van toepassing is, hetgeen tot de conclusie leidt dat de bevoegdheid bij de Duitse rechter berust. Voorts betoogt verweerster dat de nationale rechter het Hof dient te verzoeken om uitlegging van artikel 7, punt 2, van verordening nr. 1215/2012.

Verloop van de civiele procedure tot op heden

12. Bij beslissing van 5 april 2019 heeft de SO verweersters verzoek tot afwijzing van de vordering verworpen, omdat deze rechter oordeelde dat is voldaan aan de voorwaarden **[Or. 6]** van artikel 7, punt 2, van verordening nr. 1215/2012. De rechter wees erop dat de website van verweerster in de periode van 15 april 2017 tot en met 29 november 2018 meer dan 32 000 keer vanuit Polen is bezocht, wat neerkomt op de veertiende plaats op een totaal van vijftieng [landen]. Verweerster had kunnen voorzien dat de publicatie ook andere landen, waaronder

Polen, kon bereiken en daar de persoonlijkheidsrechten van de lezers had kunnen schenden. Zij had ook kunnen voorzien dat de online-publicatie van een artikel dat de formulering „Poolse vernietigingskampen” („*Polnische Vernichtungslager*”) bevat door Poolse lezers kon worden opgemerkt. Vanwege de online beschikbaarheid van de publicatie in Polen en de inhoud ervan, kan Polen worden aangemerkt als de plaats waar de persoonlijkheidsrechten zijn aangetast en had verweerster kunnen voorzien dat daartegen een vordering bij een Poolse rechter kon worden ingesteld.

13. Op 25 april 2019 heeft verweerster tegen de in punt 12 beschreven beslissing van de SO een klacht ingediend. Verweerster stemt niet in met de beslissing tot erkenning van de bevoegdheid van de Poolse rechterlijke instanties. Zij voert schending aan van artikel 7, punt 2, van verordening nr. 1215/2012, omdat dit artikel is toegepast, hoewel de rechtsgang in Polen redelijkerwijs niet kon worden voorzien. Zij betoogt dat, indien het artikel betrekking heeft op iemand anders dan verzoeker of helemaal geen betrekking heeft op iemand in het bijzonder, zij als verweerster niet op objectieve wijze kon voorspellen voor welke rechter zij in dat verband kon worden opgeroepen. Verweerster wijst erop dat de inhoud van het litigieuze artikel dermate „ver afstaat” van Polen, en dus verstoken is van enig verband met Polen, dat het objectief uitgesloten is dat de rechtsgang in Polen redelijkerwijs kon worden voorzien.

Toepasselijke bepalingen

Nationaal recht

14. Artikel 1099, § 1, van de kodeks postępowania cywilnego (wetboek van burgerlijke rechtsvordering) bepaalt:

„De rechter neemt het ontbreken van bevoegdheid van de nationale gerechten in ieder stadium van de procedure ambtshalve in aanmerking. Indien wordt vastgesteld dat de nationale rechterlijke instanties onbevoegd zijn, wijst de rechter de vordering of het verzoek af, onder voorbehoud van artikel 1104, § 2, of artikel 1105, § 6.”

Unierecht

15. In deze zaak is verordening (EU) nr. 1215/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2012 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken van toepassing. Met name de bepalingen van artikel 4, lid 1, artikel 5, lid 1, en artikel 7, punt 2, moeten worden onderzocht, rekening houdend met de overwegingen 15 en 16 van de verordening.

[Or. 7]

Motivering van de prejudiciële verwijzing

16. In dit stadium van het hoofdgeding kan geen rekening worden gehouden het materiële recht dat van toepassing is op de beoordeling van de ingestelde vorderingen, en is de SA nog minder in staat uit te maken of de ingestelde vorderingen krachtens het materiële recht gerechtvaardigd zijn en of verzoeker gerechtigd is deze vorderingen in te stellen. De SA, waaraan de beweringen van partijen over de feiten, onder meer over de gronden om de Poolse rechter aan te zoeken, zijn voorgelegd, moet zich evenwel uitspreken over de vraag of de bevoegdheid van de Poolse rechter krachtens artikel 7, punt 2, van verordening nr. 1215/2012 gerechtvaardigd is. De SA onderzoekt de kwestie van de bevoegdheid als procedurele voorvraag. De verwijzingen naar de vorderingen en de feiten van de zaak zijn uitsluitend bedoeld om uit te maken of de Poolse rechters al dan niet bevoegd zijn en geven niet het standpunt van de rechter over de zaak ten gronde. De vordering kan pas inhoudelijk worden beoordeeld indien de bevoegdheid van de Poolse rechters vaststaat en dit moet in de eerste plaats door de rechter in eerste aanleg moet worden gedaan.

Eerste prejudiciële vraag:

17. Volgens de SA is het verzoek om een prejudiciële beslissing van het Hof gerechtvaardigd, aangezien de in deze zaak gerezen twijfel betreffende de uitlegging van artikel 7, punt 2, van verordening nr. 1215/2012 niet kan worden weggenomen onder verwijzing naar de arresten in zaak C-194/16 (arrest van 17 oktober 2017, EU:C:2017:766) en in de gevoegde zaken C-509/09 en C-161/10 (arrest van 25 oktober 2011, EU:C:2011:685). Hoewel deze arresten zijn geweest in zaken waarin de verzoekers eveneens hebben verzocht om bescherming van hun persoonlijkheidsrechten wegens schendingen daarvan op het internet, waren zij in alle drie de gevallen de natuurlijke of rechtspersonen die uitdrukkelijk in de betrokken publicaties werden beschreven. De publicaties bevatten hun voornaam en naam (of bedrijfsnaam) alsook informatie die rechtstreeks op hen betrekking had. Daarbij werden zij in een slecht daglicht gesteld of werd hun privacy geschonden.
18. De feiten van de zaak die momenteel door de SA wordt behandeld, zijn verschillend. Verzoeker is hoofdfiguur, noch bijfiguur van het artikel. Het artikel gaat evenmin over Polen, dat slechts wordt vermeld omdat de hoofdfiguur van het artikel daar is geboren en er een deel van de Tweede Wereldoorlog heeft doorgemaakt.
19. Verzoeker voelde zich evenwel gekrenkt door de in de publicatie gehanteerde uitdrukking „Pools vernietigingskamp”, hetgeen volgens hem een poging is om het Poolse volk in verband te brengen met de bouw en [Or. 8] de organisatie van het vernietigingskamp van Treblinka. Verzoeker was zelf gedetineerde in Auschwitz en zet zich er thans voor in de maatschappelijke herinnering aan de slachtoffers van de Duitse misdaden tegen de Polen in de periode van de Tweede

Wereldoorlog levende te houden. Hij is ontzet door het feit dat de Duitsers, die in het kader van het UNESCO-forum hebben verzocht Auschwitz niet als Duits vernietigingskamp te bestempelen, vandaag de dag de term „Pools” hanteren om een ander vernietigingskamp te beschrijven, wetende dat dit desinformatie is en krenkend is voor de Polen.

20. Gelet op het mettertijd afnemende historische bewustzijn van de volgende generaties Europeanen, die de Tweede Wereldoorlog niet meer ervaren als iets dat bepalend is voor hun houding en lotgevallen of die van hun ouders maar als een ver verwijderde periode in de geschiedenis van Europa en de wereld, kan volgens de SA worden aangenomen dat er een reëel gevaar bestaat dat een publicatie waarin de uitdrukking „Poolse vernietigingskampen” wordt gebruikt bij een deel van de lezers (in het bijzonder bij jongeren en lageropgeleiden) de onjuiste indruk heeft gewekt dat de vernietigingskampen zijn opgericht door de Polen en dat zij verantwoordelijk zijn voor de misdaden die daar zijn gepleegd.
21. In het kader van de journalistieke vereisten lijkt enig besef van het risico van een dergelijke vertekening te mogen worden verwacht van journalisten en uitgevers van online pers, met name wanneer zij uit Duitsland afkomstig zijn. Om historische redenen zou het evenmin mogen verbazen dat de Polen, en met name de voormalige gevangenen van de vernietigingskampen, bijzonder gevoelig zijn voor dergelijke vertekeningen of misleidende gedachtesprongen. Wanneer het in het kader van de Tweede Wereldoorlog over Polen gaat, kan onmogelijk worden voorbijgegaan aan de totaliteit van de historische feiten. Daarvan, dat wil zeggen van het bijzonder onderdrukkende karakter van de Duitse bezetting van de Poolse gebieden in de jaren 1939-1945, zou een Duitse uitgever zich bewust moeten zijn. Derhalve is de SA van mening dat het voor een Duitse vennootschap geen verrassing mag heten dat de door haar op het internet gebruikte uitdrukking „Poolse vernietigingskampen” in Polen negatief wordt onthaald en met name schokkend is voor de oudste generaties, waaronder met name die Polen die zelf gedetineerde in de vernietigingskampen zijn geweest of wier naasten tijdens de Tweede Wereldoorlog het leven hebben gelaten door toedoen van de Duitse bezetter.
22. De vraag rijst evenwel of deze bijzondere omstandigheden en de journalistieke eisen inzake beroepsintegriteit volstaan om aan te nemen dat verweerster redelijkerwijs heeft kunnen voorzien dat zij als gevolg van de inhoud van haar publicatie voor een Poolse rechter kon worden opgeroepen inzake de bescherming van de persoonlijkheidsrechten van een natuurlijke persoon. In wezen kan namelijk niet worden vastgesteld dat in de publicatie om het even welke onwaardige [Or. 9] gedragingen aan verzoeker of aan een andere, specifiek genoemde Poolse onderdaan worden verweten. Zelfs op grond van de meest ruime uitlegging van de tekst kan niet worden aangenomen dat SM de persoon was die rechtstreeks of onrechtstreeks in de tekst werd beschreven.
23. De SA stelt tevens vast dat dezelfde redenen die door verzoeker worden ingeroepen als motivering van de bevoegdheid van de Poolse rechterlijke

instanties ook zouden kunnen worden ingeroepen door andere potentiële verzoekers van Poolse afkomst die in andere lidstaten van de Europese Unie wonen, namelijk als rechtvaardiging van de bevoegdheid van de rechters van de lidstaat waar zij het centrum van hun belangen hebben in een zaak die zij, tegen de achtergrond van het litigieuze artikel, tegen de verwerende vennootschap zouden kunnen aanspannen. Indien moet worden aangenomen dat er in deze zaak voldoende aanwijzingen zijn om de bevoegdheid van de Poolse rechter vast te stellen, zou dit er derhalve eveneens op neerkomen dat de verwerende vennootschap, door ervoor te kiezen het litigieuze artikel te publiceren, er ook rekening mee diende te houden dat zij in beginsel kon worden opgeroepen voor de rechters van om het even welke lidstaat, gelet op de aanwezigheid van Poolse onderdanen in deze landen als gevolg van de opeenvolgende migratiegolven vóór en na 2004. Het lijkt namelijk geen twijfel dat er niet alleen in Polen maar in tal van lidstaten personen met de Poolse nationaliteit wonen die zich met dit volk verbonden voelen of die de Poolse volksidentiteit ten volle behouden, en dat zij daar het centrum van hun belangen hebben. Velen van hen of hun naaste voorouders hebben tijdens de Tweede Wereldoorlog onder de Duitse bezetting geleden. Potentieel zou elk van hen een soortgelijke vordering kunnen instellen.

24. Er zij opgemerkt dat, in de bestaande nationale rechtspraak, rechters zich in dergelijke gevallen bevoegd hebben verklaard (zie onder andere de beslissing van de SA van 9 september 2019, dossier I Acz 509/19, gegeven in een soortgelijke zaak tegen een andere Duitse vennootschap). Hoe dan ook heeft de SA in zijn huidige samenstelling twijfels over de vraag of het vereiste van voorspelbaarheid van de bevoegdheid als bedoeld in overwegingen 15 en 16 van de verordening, in een even ruime zin kan worden uitgelegd als door verzoeker wordt voorgesteld. De veronderstelling dat een over het algemeen negatieve vermelding van een bepaald volk of een andere grote religieuze, etnische of professionele groep een online-uitgever ertoe verplicht de mogelijkheid te voorzien door een lid van een dergelijke groep te worden gedaagd voor de rechter van de staat waar de verzoeker het centrum van zijn belangen heeft, zou er in wezen op neerkomen dat de bevoegdheid van de rechterlijke instanties van tal van lidstaten in soortgelijke gerechtelijke procedures wordt vastgesteld. Indien er informatie of beoordelingen van algemene aard met betrekking tot bredere groepen zouden worden gepubliceerd, zou de online-uitgever dus te maken krijgen met de bevoegdheid van veel of zelfs alle lidstaten van de Europese Unie. Naar het oordeel van de SA zou een dergelijk gevolg van de uitlegging van het recht [Or. 10] in strijd kunnen zijn met de verplichting de bevoegdheidsregels uit te leggen in overeenstemming met de overwegingen 15 en 16 van verordening nr. 1215/2012. Aangezien de SA niet bevoegd is zelfstandig te kiezen voor een uitlegging die twijfels met betrekking tot het Unierecht doet rijzen en deze bevoegdheid is voorbehouden voor het Hof, was het noodzakelijk het Hof de in punt I.1. van het dictum geformuleerde prejudiciële vraag voor te leggen.

Tweede prejudiciële vraag:

25. De in punt I.2 van het dictum geformuleerde prejudiciële vraag behoeft slechts te worden beantwoord indien het Hof van oordeel is dat het in beginsel mogelijk is de rechterlijke bevoegdheid ook krachtens artikel 7, punt 2, van verordening nr. 1215/2012 vast te stellen in een zaak betreffende de bescherming van persoonlijkheidsrechten waarin een betwiste online-publicatie niet uitdrukkelijk naar de verzoeker verwijst, maar verwijzingen bevat naar een gemeenschap, zoals een volk, waartoe de verzoeker behoort en waarmee hij zich sterk identificeert.
26. Indien een dergelijk beginsel wordt aanvaard, moeten namelijk de beoordelingscriteria nader worden vastgesteld en moet derhalve worden uitgelegd of enerzijds de specifieke kenmerken van de verzoeker, zoals beschreven in de punten 2 en 19, en anderzijds de in punt 10 beschreven en door verweerster aangevoerde omstandigheden, zoals het profiel en het bereik van het online-dagblad, de taal van de publicatie en van de website en de korte tijd gedurende welke de litigieuze en naderhand gecorrigeerde uitdrukking op deze website te lezen was, tot deze criteria moeten worden gerekend.
27. Volgens de SA rechtvaardigen de hierboven genoemde omstandigheden de schorsing van de behandeling van de zaak en de voorlegging van de in het dictum gestelde prejudiciële vragen aan het Hof.

[OMISSIS] [ondertekening]